

56.เครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง : กรณีศึกษาเครื่องแต่งกายในภาพยนตร์ไทยอิงประวัติศาสตร์ เรื่อง

“ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ”

ผู้แต่ง : รินบุญ นุชน้อมบุญ

สาขาวิชา : ภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล

ปีที่สร้างผลงาน : 2561

บทคัดย่อ

งานวิจัยเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง : กรณีศึกษาเครื่องแต่งกายในภาพยนตร์ไทยอิงประวัติศาสตร์ เรื่อง “ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) นำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ประกอบกับภาพวาดลายเส้น โดยผสมผสานการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์ (Interview) และภาพจากภาพยนตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดงในประเด็นรูปแบบของเครื่องแต่งกาย อันได้แก่ ทรงผม เครื่องประดับ เครื่องแต่งกายกับวิธีการแต่งกาย รวมถึงลักษณะของการใช้ผ้า และการใช้สี ของตัวละครหลักเฉพาะฝ่ายไทย

ผลการศึกษาเครื่องแต่งกายในภาพยนตร์อิงอิงประวัติศาสตร์ เรื่อง “ ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ” ภาคที่ 1 : องค์ประกันหงสา และภาคที่ 2 : ประกาศอิสรภาพ ของตัวละครเฉพาะฝ่ายไทย จำนวนทั้งสิ้น 39 ชุด โดยรูปแบบของเครื่องแต่งกาย พบว่า ในส่วนของทรงผม มีการอ้างอิงข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์ ทั้งข้อมูลจากภาพจิตรกรรม ประติมากรรม ข้อมูลจากพงศาวดารและจดหมายเหตุที่เกี่ยวข้อง และการผสมผสานการสร้างสรรค์เพื่อให้สัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะของตัวละคร จึงทำให้ในบางตัวละครขาดความลงตัวในเรื่องของสัดส่วน และที่มาของทรงผมกับความเป็นยุคสมัยในอดีต เครื่องประดับ มีการใช้เครื่องประดับที่มีความเชื่อมโยงกับเรื่องราวของพุทธศาสนา การใช้ องค์ประกอบของลวดลายไทยกับคติความเชื่อทั้งแบบพราหมณ์และพุทธ โดยโครงสร้างของเครื่องประดับและการสวมใส่เครื่องประดับยังคงอิงข้อมูลเชิงประวัติ ศาสตร์ ประกอบกับการออกแบบและจัดวางด้วยจินตนาการกับ การผสมเครื่องประดับที่มีกลิ่นอายของบริบทอินเดียแบบร่วมสมัยในบางตัวละคร

เครื่องแต่งกายกับวิธีการแต่งกาย เป็นการนำโครงสร้างของเครื่องแต่งกายในประวัติศาสตร์มาผสมผสานทั้งด้วยเครื่องแต่งกายกับวิธีการแต่งกายที่อิงจากข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ ร่วมกับวิธีการออกแบบเครื่องแต่งกายและวิธีการแต่งกายแบบร่วมสมัย นอกจากนี้ภาพของเครื่องแต่งกายกับการแสดงออก ของบางตัวละคร ยังสะท้อนต่อการไม่เข้าถึงสุนทรีย์ของการนุ่งห่ม การสวมใส่เครื่องแต่งกายกับความเป็นธรรมชาติและความเข้าใจในบริบทอดีต จึงส่งผลต่อความเชื่อในการนำเสนอภาพลักษณ์ของเครื่องแต่งกายกับความเป็นประวัติศาสตร์

การใช้ผ้าและการใช้สี มีการประกอบสร้างที่เชื่อมโยงระหว่างการผลิตเสริมสร้างบุคลิกลักษณะของตัวละครกับบริบทชนชั้นทางสังคม โดยกลุ่มกษัตริย์ ขุนนางและชนชั้นสูงมักจะใช้ผ้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าที่มี

ความมั่นใจ มีรายละเอียดในการประดับตกแต่งด้วยการใช้กลุ่มสีทอง มีการใช้ผ้าที่มีลวดลายซึ่งสัมพันธ์กับยุคสมัยในเชิงประวัติศาสตร์ กลุ่มชนชั้นกลางและชาวบ้าน มักจะใช้ผ้ากลุ่มผ้าฝ้าย ผ้าที่มีเนื้อด้าน โดยทั้ง 2 กลุ่มยังมีการใช้กระบวนการในการออกแบบและจัดวางทั้งในเรื่องของการใช้ผ้าและการใช้สีให้สัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะของตัวละครเป็นสำคัญ โดยผสมผสานการสร้างสัญลักษณ์ผนวกกับจินตนาการในการออกแบบเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดงภายใต้บริบทกรุงศรีอยุธยา

คำสำคัญ : เครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง / การออกแบบงานสร้างในงานภาพยนตร์ / ภาพยนตร์ไทย
อิงประวัติศาสตร์